

Master of Laws in het notariaat

RICHTLIJNEN MASTERPROEF NOTARIAAT

1. Algemeen

De Opleidingsraad Notariaat stelt, met toepassing van de artikelen 120 e.v. van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement, de onderstaande richtlijnen met betrekking tot het opleidingsonderdeel 'Masterproef' (met of zonder studiestage) op.

Deze richtlijnen vullen de bepalingen van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement aan.

Voor alle verdere vragen over de masterproef, kunnen studenten terecht bij opleiding.notariaat@vub.be.

2. Doelstelling

2.1. Algemeen

De masterproef (met of zonder studiestage) leert studenten op zelfstandige wijze wetenschappelijk onderzoek te verrichten in het brede domein van het notarieel recht in al zijn facetten. De masterproef draagt bij tot de realisatie van de opleidingsspecifieke leerresultaten en van de leerresultaten eigen aan het opleidingsonderdeel 'Masterproef', zoals nader toegelicht in de respectievelijke studiedeelstukken van de opleidingsonderdelen 'Masterproef met inbegrip van de studiestage' en 'Masterproef zonder studiestage'.

2.2. Masterproef met inbegrip van de studiestage

De masterproef met inbegrip van de studiestage draagt bij tot de realisatie van volgende leerresultaten:

Betreffende het stageverslag (deel 1):

- De student vormt zich een kritisch oordeel over de werking van het kantoor en de notariële praktijk in het algemeen, doet suggesties tot verbetering van deze werking en stelt zich vragen over de manier van de voorbereiding en het opstellen van een akte; zijn analyse gaat verder dan een loutere beschrijving van de werking van het kantoor.
- De student toont aan dat hij de studiestage tot een onderdeel van zijn leerproces heeft gemaakt en dat hij dankzij de studiestage zijn kennis van het notarieel recht heeft versterkt en hierdoor beter inzicht heeft verworven in de verwevenheid van de verschillende facetten van het notarieel recht.

- De student legt het verband tussen zijn academische kennis en de notariële praktijk; hij is in staat feitelijke situaties om te zetten in juridische vragen.
- De student heeft inzicht in de verschillende notariële taken, waaronder het verstrekken van advies, het verlijden van akten, de controle, uitvoerbaarheid, registratie en overschrijving van notariële akten.
- De student is zich bewust van het intermenselijke aspect van zijn rol als notarieel jurist en is in staat om met inachtneming van de deontologische regels conflicten te benaderen, op te lossen en te vermijden.
- De student stelt zich in het algemeen voldoende deontologische vragen bij de werking van het kantoor, het begeleiden van de cliënten en de juridische oplossingen die worden voorgesteld.
- De student analyseert kritisch zijn contact met de stagemester, de medewerkers van het kantoor en het cliënteel.

Betreffende de casus (deel 2):

- De student is in staat de onderzoeksvragen in de casus te detecteren en formuleren.
- De student is in staat een juridisch onderwerp te kaderen en de juridische beginselen en regels inzake notariële deontologie die op het onderwerp van toepassing zijn weer te geven.
- De student kan een onderwerp analytisch, synthetisch en probleemoplossend behandelen op academisch en intradisciplinair niveau. Hij heeft een algemene kritisch-reflecterende ingesteldheid.
- De student heeft een uitgebreide parate en diepgaande kennis en inzicht in het brede domein van het notarieel recht in al zijn facetten, met inbegrip van de internationale facetten ervan. Voor gewestelijke materies heeft de student naast de Vlaamse normen, ook kennis van de Brusselse en Waalse normen.
- De student is in staat om maatschappelijk verantwoorde en wetsconforme oplossingen te suggereren en uit te werken, de voor- en nadelen toe te lichten en alternatieve mogelijkheden aan te reiken. De student is in staat om hierbij nakende en mogelijke conflicten te herkennen, hierop te anticiperen en bemiddelend en verzoenend op te treden
- De student kan zelf conclusies trekken die getuigen van voldoende diepgang, zonder de omvang van de masterproef uit het oog te verliezen en dit op basis van een heldere analyse en een uitgebreid bronnenonderzoek; hij beperkt zich hierbij niet tot het weergeven van de meningen die in de rechtsleer terug te vinden zijn, maar brengt een eigen structuur en benadering aan.
- De student kan een onderscheid maken tussen academische en vulgariserende bronnen en kan de betrouwbaarheid van de bronnen beoordelen; hij hanteert recente en pertinente bronnen die hij zelf heeft gelezen en geanalyseerd.
- De student is in staat om de snelle ontwikkelingen in het notarieel recht op te volgen en hierop flexibel in te spelen.
- De student is in staat een logisch gestructureerde tekst te schrijven die overzichtelijk en kernachtig is weergegeven en die de student indien nodig mondeling kan toelichten.
- De student hanteert een correct stijl- en taalgebruik en kan een vlot leesbare tekst schrijven.
- De student beschikt over goede onderzoeks- en redactionele vaardigheden en is in staat een publicatiewaardige bijdrage af te leveren.

2.3. Masterproef zonder studiestage

De masterproef zonder studiestage draagt bij tot de realisatie van volgende leerresultaten:

- De student is in staat de onderzoeksvragen in het notariële dossier, de rechterlijke uitspraak en de doctrinaire bijdrage te detecteren en formuleren.

- De student is in staat een juridisch onderwerp te kaderen en de juridische beginselen en regels inzake notariële deontologie die op het onderwerp van toepassing zijn weer te geven.
- De student kan een onderwerp analytisch, synthetisch en probleemoplossend behandelen op academisch en intradisciplinair niveau. Hij heeft een algemene kritisch-reflecterende ingesteldheid.
- De student heeft een uitgebreide parate en diepgaande kennis en inzicht in het brede domein van het notarieel recht in al zijn facetten, met inbegrip van de internationale facetten ervan. Voor gewestelijke materies heeft de student naast de Vlaamse normen, ook kennis van de Brusselse en Waalse normen.
- De student is in staat om maatschappelijk verantwoorde en wetsconforme oplossingen te suggereren en uit te werken, de voor- en nadelen toe te lichten en alternatieve mogelijkheden aan te reiken. De student is in staat om hierbij nakende en mogelijke conflicten te herkennen, hierop te anticiperen, en bemiddelend en verzoenend op te treden.
- De student kan zelf conclusies trekken die getuigen van voldoende diepgang, zonder de omvang van de masterproef uit het oog te verliezen en dit op basis van een heldere analyse en een uitgebreid bronnenonderzoek; hij beperkt zich hierbij niet tot het weergeven van de meningen die in de rechtsleer terug te vinden zijn, maar brengt een eigen structuur en benadering aan.
- De student kan een onderscheid maken tussen academische en vulgariserende bronnen en kan de betrouwbaarheid van de bronnen beoordelen; hij hanteert recente en pertinente bronnen die hij zelf heeft gelezen en geanalyseerd.
- De student is in staat om de snelle ontwikkelingen in het notarieel recht op te volgen en hierop flexibel in te spelen.
- De student is in staat een logisch gestructureerde tekst te schrijven die overzichtelijk en kernachtig is weergegeven en die de student indien nodig mondeling kan toelichten.
- De student hanteert een correct stijl- en taalgebruik en kan een vlot leesbare tekst schrijven.
- De student beschikt over goede onderzoeks- en redactionele vaardigheden en is in staat een publicatiewaardige bijdrage af te leveren.

3. Opbouw

3.1. Algemeen

De student kiest voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef met inbegrip van de studiestage' of voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef zonder studiestage'.

Indien de student kiest voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef met inbegrip van de studiestage' en hij spreidt zijn studies over meer dan één academiejaar, dan mag hij zijn studiestage laten lopen over de volledige periode van zijn studies, vanaf zijn inschrijving in de Master of Laws in het notariaat. Hij moet zijn keuze voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef met inbegrip van de studiestage' enkel kenbaar maken in het academiejaar waarin hij zijn masterproef zal neerleggen.

Voor de inhoud en de rechten en plichten in het kader van de studiestage, kan worden verwezen naar het stagereglement en de stageovereenkomst, die beschikbaar zijn via de website en via het online leerplatform.

3.2. Masterproef met inbegrip van de studiestage

De masterproef met studiestage bestaat uit twee delen: het stageverslag (deel 1) en de casus (deel 2).

Het stageverslag (deel 1) is een eerder beschrijvend en tegelijk kritisch gedeelte waarbij de student het verloop van zijn stage weergeeft en zijn activiteiten en observaties doorheen zijn stage belicht. Het stageverslag is geen chronologisch logboek, noch een persoonlijk dagboek. Het is een kritische en inhoudelijke analyse van de stage en van de verworven inzichten, kennis en attitudes. Via dit stageverslag en de erin opgenomen illustraties en concrete voorbeelden toont de student aan dat hij elk van de in de studiedeelname nader omschreven algemene competenties en leerresultaten heeft verworven. Hij licht daarbij toe hoe hij van zijn stage een onderdeel van zijn leerproces heeft gemaakt. Dit stageverslag is te onderscheiden van het logboek, dat de student tijdens zijn stage moet bijhouden en waarin hij dagelijks vermeldt welke opdrachten hij op het notaris kantoor heeft vervuld, en dat geen deel uitmaakt van de masterproef (het kan wel worden opgevraagd door de Opleiding Notariaat).

In de casus (deel 2) vertrekt de student van één concrete casus die zich op het kantoor waar hij stage loopt heeft voorgedaan of van een dossier dat hij tijdens zijn stage mee heeft opgevolgd. Bij voorkeur is dit een casus of een dossier dat de student zelf behandeld heeft, maar dit is niet noodzakelijk. De stagemester kan de student ook een interessante casus of een dossier bezorgen dat geschikt is voor dit deel van de masterproef. Er wordt daarnaast echter ook vanuit de Opleiding Notariaat een lijst met casussen ter beschikking gesteld via het online leerplatform voor de studenten die geen casus of dossier uit hun stage hebben kunnen putten. De student vertrekt van de concrete gegevens van de casus en van de daarbij gerezen vragen over de aanpak, de behandeling, de begeleiding, het advies en het verloop van het dossier. De student analyseert het concrete geval grondig en op wetenschappelijke wijze, d.w.z. dat hij de rechtsvragen die in deze casus rijzen formuleert en ontleedt. Ter beantwoording van deze vragen raadpleegt hij de wet, de relevante rechtspraak en de rechtsleer. Het dossier moet bovendien vakdomeinoverschrijdend of intradisciplinair worden behandeld. De student moet hierbij aantonen dat hij creatief, flexibel en innoverend kan denken en alternatieve, doch wetsconforme oplossingen kan aanreiken die een afweging van voor- en nadelen toelaten. Hij moet de gevolgen van afspraken, overeenkomsten en akten kunnen inschatten en toelichten. Vervolgens moet hij blijk geven van een kritische en reflectieve benadering van de beoefening van het notarieel recht en de notariële praktijk, en moet hij aantonen een goed inzicht in de notariële deontologie te hebben verworven. Hij toont tot slot aan dat hij de hem voorgelegde vragen en overwogen oplossingen kan toetsen aan de geldende rechtsnormen en deontologische regels.

3.3. Masterproef zonder studiestage

De masterproef zonder studiestage bestaat uit drie delen: het notarieel dossier (deel 1), de kritische noot (deel 2) en de doctrinaire bijdrage (deel 3).

In het notarieel dossier (deel 1) onderzoekt de student een volledig notarieel dossier, dat hem wordt bezorgd door de Opleiding Notariaat. Hiermee kan worden beoordeeld of de student een feitelijke situatie uit de notariële praktijk kan omzetten in juridische vragen en of hij deze casus intradisciplinair en contextueel kan benaderen. De student vertrekt van de casus en van de daarbij gerezen vragen over de aanpak, de behandeling, de begeleiding, het advies en het verloop van het dossier. De student analyseert het dossier grondig en op wetenschappelijke wijze, d.w.z. dat hij de rechtsvragen die in deze casus rijzen formuleert en ontleedt. Ter beantwoording van deze vragen raadpleegt hij de wet, de relevante rechtspraak en de rechtsleer.

Het dossier moet bovendien vakdomeinoverschrijdend of intradisciplinair worden behandeld. De student stelt in het dossier, overeenkomstig de meegegeven opdracht, een advies op, waarbij hij aantoonst dat hij creatief, flexibel en innoverend kan denken en dat hij alternatieve, doch wetsconforme oplossingen kan aanreiken die een afweging van voor- en nadelen toelaten. Hij geeft blijk van een kritische en reflectieve houding en toont aan een goed inzicht in de notariële deontologie te hebben verworven. Ten slotte zal hij waar nodig een overeenkomst of een akte opstellen, die duidelijk en volledig de afspraken tussen de partijen vastlegt, en waarvan hij de gevolgen kan inschatten en toelichten. Ook toont hij aan dat hij de hem voorgelegde vragen en de overwogen oplossingen kan toetsen aan de geldende rechtsnormen en deontologische regels.

In de kritische noot (deel 2) annoteert de student een hem door de Opleiding Notariaat meegedeeld vonnis of arrest, waarin een probleem van notarieel recht aan bod komt. Uit de analyse van de rechterlijke uitspraak blijkt de vaardigheid van de student in het opsporen en het hanteren van de bronnen van het notarieel recht. Hij toont aan dat hij de aangereikte rechtspraak contextueel, kritisch en reflectief kan benaderen. Dit deel stemt met andere woorden overeen met wat in de rechtswetenschap een 'kritische noot' onder een gepubliceerd vonnis of arrest wordt genoemd.

In de doctrinaire bijdrage (deel 3) analyseert de student op wetenschappelijke en vakdomeinoverschrijdende wijze een zelfgekozen notarieelrechtelijk onderwerp. Er wordt niettemin ook vanuit de Opleiding Notariaat een lijst met onderwerpen ter beschikking gesteld via het online leerplatform. De student analyseert het concrete onderwerp grondig en kritisch, d.w.z. dat hij de rechtsvraag of de rechtsvragen die naar aanleiding van dit onderwerp rijzen, ontleedt en formuleert. Ter beantwoording van deze vragen raadpleegt hij de wet, de relevante rechtspraak en de rechtsleer en geeft hij een actuele stand van zaken en neemt standpunt in ter zake. Dit deel stemt met andere woorden overeen met wat in de rechtswetenschap een 'doctrinaire bijdrage' wordt genoemd.

Het is noodzakelijk dat de drie delen van de masterproef zonder studiestage zich situeren in verschillende domeinen van het notarieel recht.

4. Indiening en goedkeuring masterproefonderwerp

4.1. Algemeen

Met toepassing van artikel 120, §1 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement worden de volgende regels inzake de indiening en de goedkeuring van het masterproefonderwerp geformuleerd.

4.2. Masterproef met inbegrip van de studiestage

De student die opteert voor een masterproef met studiestage deelt de titel van de casus (deel 2) mee via het daartoe bestemde formulier aan facrc@vub.be, uiterlijk op:

- 15 november van het afstudeerjaar, of

- 15 oktober van het afstudeerjaar indien de student in toepassing van artikel 133 van het onderwijs- en examenreglement wenst af te studeren op het einde van de eerste examenperiode van de eerste zittijd (januari).

Het titelformulier kan worden teruggevonden op het studentenportaal (<https://student.vub.be/faculteit-recht-en-criminologie#reglementen-en-formulieren>).

De titel van de casus (deel 2) wordt ingediend in het Nederlands met een vertaling in het Engels. Studenten die dat wensen, richten een gemotiveerd verzoek tot het opstellen (en verdedigen) van hun masterproef in het Engels of het Frans aan de promotor die beslist over de toelating.

Begin december ontvangt de student via het online leerplatform en per e-mail de goedkeuring van het gekozen onderwerp of een verzoek tot aanpassing ervan.

4.3. [Masterproef zonder studiestage](#)

De student die opteert voor een masterproef zonder studiestage deelt het onderwerp van zijn doctrinaire bijdrage (deel 3) mee via het daartoe bestemde formulier aan facrc@vub.be, uiterlijk op:

- 15 november van het afstudeerjaar, of
- 15 oktober van het afstudeerjaar indien de student in toepassing van artikel 133 van het onderwijs- en examenreglement wenst af te studeren op het einde van de eerste examenperiode van de eerste zittijd (januari).

Het titelformulier kan worden teruggevonden op het studentenportaal (<https://student.vub.be/faculteit-recht-en-criminologie#reglementen-en-formulieren>).

De titel van de doctrinaire bijdrage (deel 3) wordt ingediend in het Nederlands met een vertaling in het Engels. Studenten die dat wensen, richten een gemotiveerd verzoek tot het opstellen (en verdedigen) van hun masterproef in het Engels of het Frans aan de promotor die beslist over de toelating.

Begin december ontvangt de student via het online leerplatform en per e-mail het notarieel dossier (deel 1), het te annoteren vonnis of arrest (deel 2) en de goedkeuring of het verzoek tot aanpassing van het gekozen onderwerp van doctrinaire bijdrage (deel 3).

4.4. [Behoud van masterproefonderwerp in een volgend academiejaar](#)

Studenten die niet geslaagd zijn voor de masterproef of die hun masterproef niet (tijdig) hebben ingediend, mogen in het volgende academiejaar het door hen gekozen onderwerp behouden dan wel van onderwerp veranderen. In elk geval dienen zij opnieuw het titelformulier van de masterproef in te dienen, eventueel met vermelding dat het een onderwerp van een vorig academiejaar betreft dat ze wensen te behouden.

5. Promotoren en commissarissen

Met toepassing van artikel 120, §3 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement worden de volgende regels inzake de aanduiding van de promotoren en commissarissen geformuleerd.

5.1. De promotor

Voor elk onderdeel van de masterproef, met uitzondering van het stageverslag in het kader van de masterproef met inbegrip van de studiestage, wordt een promotor aangeduid.

De promotor is verbonden aan de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel, aan de Permanente vormingscyclus Estate Planning (d.w.z. een gastspreker van PEP) of aan de Actualia Notariaat (d.w.z. een gastspreker van de Actualia Notariaat) georganiseerd door de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel.

Voor de wintervakantie ontvangt de student de door de Opleidingsraad Notariaat goedgekeurde na(a)m(en) van de begeleidende promotor(en).

5.2. De commissaris

Voor elk onderdeel van de masterproef, met uitzondering van het stageverslag in het kader van de masterproef met inbegrip van de studiestage, wordt een commissaris aangeduid.

De commissaris is verbonden aan de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel, aan de Permanente vormingscyclus Estate Planning (d.w.z. een gastspreker van PEP) of aan de Actualia Notariaat (d.w.z. een gastspreker van de Actualia Notariaat) georganiseerd door de faculteit Recht en Criminologie van de Vrije Universiteit Brussel of is een deskundige extern aan de instelling.

De Opleidingsraad Notariaat keurt vóór 1 mei de na(a)m(en) van de commissaris(sen) goed. Voor de studenten die conform artikel 133 van het onderwijs- en examenreglement wensen af te studeren op het einde van de eerste examenperiode van de eerste zittijd (januari), worden de na(a)m(en) van de commissaris(sen) vóór 20 december goedgekeurd.

6. Wijziging onderwerp en/of promotor

Wijzigingen van onderwerp, verandering van promotor door de student of verzaking door de promotor aan het promotorschap worden overeenkomstig artikel 121 van het onderwijs- en examenreglement schriftelijk aan de decaan gemeld. Dit wordt telkens met redenen omkleed. Het wijzigen van het onderwerp of het veranderen van promotor van de masterproef kan slechts tot uiterlijk twee maand voor de indieningsdatum vermeld in artikel 123 van het onderwijs- en examenreglement. De melding gebeurt door middel van een gemotiveerde aanvraag ondertekend door student en promotor en gericht aan facrc@vub.be.

7. Verloop van de masterproefbegeleiding

Overeenkomstig artikel 122 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement verplicht de promotor zich ertoe om de student regelmatig te begeleiden en verplicht de student zich ertoe om de promotor regelmatig in te lichten over de vorderingen van zijn onderzoek.

De student kan voor elk onderdeel van zijn masterproef, met uitzondering van het stageverslag, begeleiding vragen aan de aangeduide promotor(en).

Voor hij een eerste afspraak met zijn promotor vastlegt, dient de student zich in te werken in de materie. Tijdens het eerste gesprek met de promotor zal door de promotor worden gepeild naar volgende gegevens:

- De onderzoeksvraag: dit omvat de toelichting over het onderwerp; de student moet uiteenzetten wat hij binnen zijn onderwerp concreet zal onderzoeken en waarom dit relevant is;
- De onderzoeksmethode: de student dient te duiden of hij zich vooral zal concentreren op de analyse van wetgeving, rechtspraak, rechtsleer, praktijkgevallen, modellen en/of bevragingen en waarom deze methode het meest geschikt is om het betrokken onderwerp te onderzoeken;
- Het onderzoeksplan/de inhoudstafel: de student dient aan de hand van een heldere en coherente structuur en in functie van het onderwerp een eerste overzicht te geven van de facetten die relevant zullen zijn bij het onderzoek;
- De bronnen/bibliografie: naast een oplijsting van de (potentieel) relevante bronnen, geeft de student best ook aan welke bronnen hij reeds effectief geconsulteerd heeft en wat de relevantie is van de geconsulteerde bronnen (bv. bij de consultatie van een arrest kan worden vermeld waarom dit arrest voor het onderwerp belangrijk is). In de mate van het mogelijke zorgt de student reeds voor V&A-conforme verwijzingen;

Na het eerste gesprek werkt de student zelfstandig aan de uitwerking van zijn masterproeftekst(en). Voor bijkomende vragen, waarop hij een antwoord nodig heeft om verder te kunnen werken, kan de student opnieuw bij de promotor terecht. De Opleiding Notariaat legt geen verplichtingen op inzake het aantal contactmomenten met de promotor, noch wordt een vaste timing bepaald.

De begeleiding kan per e-mail, telefonisch of via een contactmoment verlopen, afhankelijk van de bereikbaarheid en de voorkeuren van de promotor.

Bij niet-naleving van de regels inzake masterproefbegeleiding kan de student of de promotor dit overeenkomstig artikel 122 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement schriftelijk aan de decaan, alsook aan de voorzitter van de Opleidingsraad Notariaat meedelen. De decaan neemt een beslissing die kan leiden tot verandering van promotor of tot verzaking aan het promotorschap en deelt dit mee aan het bevoegde facultair orgaan.

8. Omvang van de masterproef

8.1. Masterproef met inbegrip van de studiestage

Het stageverslag (deel 1) heeft een omvang van minstens 5 bladzijden en maximum 10 bladzijden (m.i.v. de voetnoten); de casus (deel 2) heeft een omvang van minstens 15 bladzijden en maximum 20 bladzijden (m.i.v. voetnoten). De bibliografie en de eventuele bijlagen worden niet meegerekend voor het bepalen van het aantal bladzijden van de masterproef.

De masterproef wordt opgemaakt in A4-formaat, lettertype Verdana, grootte 10 (tekst) en 8 (voetnoten), enkele regelafstand en met paginanummering rechts onderaan.

De masterproef wordt per deel voorzien van een inhoudstafel. Elk deel heeft ook een eigen paginanummering, er wordt dus niet doorgenummerd over de delen heen.

Verwijzingen worden in voetnoten opgenomen (niet in de tekst, niet als eindnoten), en overeenkomstig de laatste versie van het juridische referentiesysteem zoals vastgesteld door de Interuniversitaire Commissie Juridische Verwijzingen en Afkortingen ([https://legalworld.wolterskluwer.be/media/8828/v a juridische-verwijzingen-afkortingen.pdf](https://legalworld.wolterskluwer.be/media/8828/v_a_juridische-verwijzingen-afkortingen.pdf)).

8.2. Masterproef zonder studiestage

Het notarieel dossier (deel 1) heeft een omvang van minstens 15 bladzijden en maximum 20 bladzijden (m.i.v. de voetnoten); de kritische noot (deel 2) heeft een omvang van minstens 5 bladzijden en maximum 10 bladzijden (m.i.v. voetnoten) en de doctrinaire bijdrage (deel 3) heeft een omvang van minstens 20 bladzijden en maximum 25 bladzijden (m.i.v. voetnoten). De bibliografie en de eventuele bijlagen worden niet meegerekend voor het bepalen van het aantal bladzijden van de masterproef.

De masterproef wordt opgemaakt in A4-formaat, lettertype Verdana, grootte 10 (tekst) en 8 (voetnoten), enkele regelafstand en met paginanummering rechts onderaan.

De masterproef wordt per deel voorzien van een inhoudstafel. Elk deel heeft ook een eigen paginanummering, er wordt dus niet doorgenummerd over de delen heen.

Verwijzingen worden in voetnoten opgenomen (niet in de tekst, niet als eindnoten), en overeenkomstig de laatste versie van het juridische referentiesysteem zoals vastgesteld door de Interuniversitaire Commissie Juridische Verwijzingen en Afkortingen ([https://legalworld.wolterskluwer.be/media/8828/v a juridische-verwijzingen-afkortingen.pdf](https://legalworld.wolterskluwer.be/media/8828/v_a_juridische-verwijzingen-afkortingen.pdf)).

9. **Indiening van de masterproef**

9.1. Datum van indiening

De masterproef (met of zonder studiestage) moet worden ingediend, uiterlijk op:

- 15 december (of de eerstvolgende werkdag) voor de eerste examenperiode van de eerste zitting (januari), voor studenten die in toepassing van artikel 133 van het onderwijs- en examenreglement op dat moment wensen af te studeren;
- 30 mei (of de eerstvolgende werkdag) voor de tweede examenperiode van de eerste zitting (juni);
- 16 augustus (of de eerstvolgende werkdag) voor de tweede zitting (augustus).

9.2. Vorm van indiening

a) Masterproef met inbegrip van de studiestage

De masterproef met studiestage wordt in één papieren exemplaar (recto verso) ingediend op het faculteitssecretariaat en wordt elektronisch ingediend via het elektronisch leerplatform 'Canvas'.

De titelpagina van de masterproef bevat de volgende gegevens: de naam van de faculteit; de naam van de gevolgde opleiding en het type masterproef (met of zonder stage); de naam, voornaam en het rolnummer van de student; de titels van je masterproefonderdelen in het Nederlands (enkel bij de titel van de casus/het dossier vermeld je de Engelse vertaling, eventueel in een kleiner lettertype); de namen van de promotoren en commissarissen per onderdeel en het academiejaar.

b) Masterproef zonder studiestage

De masterproef zonder studiestage wordt in één papieren exemplaar (recto verso) ingediend op het faculteitssecretariaat en wordt elektronisch ingediend via het elektronisch leerplatform 'Canvas'.

De titelpagina van de masterproef bevat de volgende gegevens: de naam van de faculteit; de naam van de gevolgde opleiding en het type masterproef (met of zonder stage); de naam, voornaam en het rolnummer van de student; de titels van je masterproefonderdelen in het Nederlands (enkel bij de titel van het notarieel dossier vermeld je de Engelse vertaling, eventueel in een kleiner lettertype); de namen van de promotor en commissaris en het academiejaar.

10. Onderzoeksmateriaal

Overeenkomstig artikel 124, §3 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement dient al het ruwe onderzoeksmateriaal ter beschikking te blijven en onmiddellijk op het decanaat neergelegd te worden van zodra er bij een betwisting om wordt verzocht. Het onderzoeksmateriaal moet daarenboven op duidelijke en overzichtelijke wijze worden gebundeld.

11. Plagiaat

De Master of Laws in het notariaat hanteert een streng beleid inzake de preventie, detectie en sanctionering van plagiaat.

Overeenkomstig artikel 118, § 2 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement wordt onder plagiaat begrepen het gebruik maken van formuleringen van anderen, al dan niet in bewerkte vorm, zonder nauwkeurige bronvermelding, evenals iedere vorm van fraude die een inbreuk is op de wetenschappelijke integriteit. Plagiaat kan betrekking hebben op verschillende vormen van producten zoals tekst, beeld, muziek, databestand, structuur, gedachtegang, ideeëngoed. Ook de overname van eigen werk zonder bronvermelding wordt eveneens als een onregelmatigheid beschouwd.

Het (correct gebruik van) bronnenmateriaal is één van de beoordelingscriteria van de masterproef, waaraan iedere masterproef zal worden getoetst. Volgend op de indiening van uw masterproef, zal de masterproef worden opgeladen in de plagiaatsoftware Turnitin.

Indien de plagiaatsoftware Turnitin onregelmatigheden in de masterproef aan het licht brengt, wordt de voorzitter van de opleidingsraad en de promotor van de student hiervan op de hoogte gebracht. Ontdekt één van de commissarissen onregelmatigheden bij de lezing van de masterproef, dan meldt hij dit aan de promotor en de voorzitter van de opleidingsraad, die desgevallend de andere commissarissen in kennis stelt.

Ontdekt de promotor onregelmatigheden bij de lezing van de masterproef, dan meldt hij dit aan de voorzitter van de opleidingsraad, die desgevallend de andere commissarissen in kennis stelt.

Indien na onderzoek blijkt dat er sprake is van (een vermoeden van) plagiaat, dan wordt dit gemeld aan de decaan. De procedure verloopt verder zoals beschreven in artikel 118 van het onderwijs- en examenreglement met facultaire aanvullingen.

Overeenkomstig artikel 118, § 5 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement kan de decaan in geval van plagiaat de volgende examentuchtsancties opleggen:

- een 0/20 op het examen of werkstuk van het opleidingsonderdeel of onderdeel ervan;
- uitsluiting examenperiode: geen cijfers toekennen voor alle examens in een lopende examenperiode;
- uitsluiting eerste en tweede examenperiode van de eerste zittijd: geen cijfers toekennen voor alle examens in de beide examenperiodes van de eerste zittijd;
- afwijzing: de student kan in het lopende academiejaar niet meer deelnemen aan examens. Hij kan zich ten vroegste inschrijven voor het volgende academiejaar. De afgewezenen verliest alle examencijfers behaald in de betrokken examenperiode;
- uitsluiting instelling: onmiddellijke stopzetting van de inschrijving in het lopende academiejaar en het verbod tot (her)inschrijving in een volgend academiejaar;
- een verbod tot (her)inschrijving voor meerdere academiejaren.

De decaan bepaalt geval per geval, afhankelijk van de ernst van de overtreding, of de sanctie ook geldt voor de andere opleidingen waarvoor de student desgevallend is ingeschreven.

Overeenkomstig artikel 118, § 6 van het aanvullend facultair onderwijs- en examenreglement wordt de ernst van de overtreding en de strafmaat onder meer beoordeeld aan de hand van de volgende elementen:

- aard en omvang van de onregelmatigheid/plagiaat;
- de ervaring van de student;
- de intentie om het bedrog te plegen.

12. Beoordeling en verdediging van de masterproef

12.1. Beoordeling

a) Algemeen

De masterproef wordt, zoals elk ander opleidingsonderdeel, gequoteerd op 20 punten. De student dient minstens 10/20 te behalen voor zijn masterproef om te

kunnen slagen voor de Master of Laws in het notariaat, ongeacht de cijfers die hij voor de overige opleidingsonderdelen behaalt.

De promotoren en de commissarissen geven via een uniform beoordelingsformulier een voorlopige en individuele beoordeling over het schriftelijke gedeelte van de masterproef. De eindbeoordeling van de masterproef wordt gegeven door de masterproefjury, bestaande uit alle promotoren en commissarissen van de Master of Laws in het notariaat, en dit op basis van de individuele beoordelingen van de promotoren en de commissarissen en de eventuele mondelinge verdediging.

De gehanteerde beoordelingsformulieren worden in het begin van het eerste semester onder de studenten verspreid via de website en via het online leerplatform. Deze zijn tevens raadpleegbaar via het studentenportaal (<https://student.vub.be/faculteit-recht-en-criminologie#reglementen-en-formulieren>).

b) Beoordelingscriteria

De masterproef (met en zonder studiestage) wordt beoordeeld aan de hand van volgende beoordelingscriteria:

- i. Kennis van het onderwerp en van de juridische beginselen die erop van toepassing zijn;
- ii. Helderheid van de analyse, omvang en diepgang van het onderzoek;
- iii. Toetsing aan de toepasselijke normen, kritische en reflectieve benadering;
- iv. Logische opbouw en indeling;
- v. Gebruikte bronnen;
- vi. Schrijfvaardigheid en schriftelijke communicatie;
- vii. Algemene beoordeling.

Het stageverslag wordt beoordeeld aan de hand van volgende beoordelingscriteria:

- i. Kritisch observeren van het notarieel gebeuren;
- ii. Inzicht in de verwevenheid van de verschillende facetten van het notarieel recht;
- iii. Omzetten van feitelijke situaties (die worden voorgelegd op het notariskantoor) in juridische vragen;
- iv. Inzicht in het belang van het verwerven van competenties en vaardigheden die een goede beroepsuitoefening vereisen;
- v. Aandacht voor de rol van de notariële jurist in het benaderen, oplossen en vermijden van conflicten;
- vi. Algemene beoordeling.

c) Masterproef met inbegrip van de studiestage

Het stageverslag (deel 1) wordt beoordeeld door minstens één lid van de stagecommissie, die is samengesteld uit de directeur en de codirecteur en één of meer assistenten van de Master of Laws in het notariaat. Begin december ontvangt de student via het online leerplatform en per e-mail de namen van de leden van de stagecommissie die de stageverslagen zullen beoordelen. Bij de beoordeling van het stageverslag wordt tevens rekening gehouden met de stagebeoordeling die werd bezorgd door de stagemeester. De casus (deel 2) wordt beoordeeld door de promotor en de commissaris.

De beoordeling van het stageverslag resulteert samen met de beoordeling van de casus in één eindcijfer voor (het schriftelijke gedeelte van) de masterproef met studiestage. Indien de student om een mondelinge verdediging van de masterproef verzoekt, kan het cijfer voor het schriftelijke gedeelte van de masterproef nog stijgen of dalen in functie van de kwaliteit van de mondelinge verdediging.

d) Masterproef zonder studiestage

Elk van de drie onderdelen van de masterproef zonder studiestage (notarieel dossier, kritische noot en doctrinaire bijdrage) wordt beoordeeld door de respectievelijke promotor en commissaris.

De beoordeling van de drie onderdelen van de masterproef door de respectievelijke promotoren en commissarissen resulteert in één eindcijfer voor het schriftelijke gedeelte van de masterproef zonder studiestage. In functie van de kwaliteit van de mondelinge verdediging kan dit cijfer voor het schriftelijke gedeelte van de masterproef nog stijgen of dalen.

12.2. Mondelinge verdediging

a) Masterproef met inbegrip van de studiestage

Het opleidingsonderdeel 'Masterproef met inbegrip van de studiestage' kan op verzoek van de student gevolgd worden door een mondelinge verdediging. De student dient hierbij zijn masterproef te verdedigen ten overstaan van de masterproefjury (fysiek of door middel van videoconferentie waarbij de vorm zal worden meegedeeld uiterlijk bij het bezorgen van de beoordelingen), waarbij hij de hem gestelde vragen dient te beantwoorden. De student krijgt vooraf inzage in de gemotiveerde verslagen van de promotor en de commissarissen. Studenten ontvangen de beoordelingen via e-mail, behoudens overmacht uiterlijk zeven kalenderdagen vóór de datum van mondelinge verdediging van de masterproef voor studenten van de masterproef zonder studiestage. Na ontvangst van de beoordelingsverslagen van de promotor en de lezer-commissarissen beschikt de student over een termijn van drie kalenderdagen om een mondelinge verdediging te vragen. Die termijn begint te lopen de dag die volgt op de ontvangst van de beoordelingsverslagen. De student richt binnen die termijn een verzoek aan de Opleiding Notariaat (via opleiding.notariaat@vub.be) en aan het faculteitssecretariaat (via facrc@vub.be). In functie van het aantal studenten van de masterproef zonder studiestage dat om een mondelinge verdediging verzoekt, wordt de verdediging georganiseerd op dezelfde dag als deze voor de studenten van de masterproef zonder studiestage, dan wel op een andere geschikte dag. De eindbeoordeling wordt gegeven door de masterproefjury.

b) Masterproef zonder studiestage

Het opleidingsonderdeel 'Masterproef zonder studiestage' wordt altijd gevolgd door een mondelinge verdediging. De student dient hierbij zijn masterproef te verdedigen ten overstaan van de masterproefjury (fysiek of door middel van videoconferentie waarbij de vorm zal worden meegedeeld uiterlijk bij het bezorgen van de beoordelingen), waarbij hij de hem gestelde vragen dient te beantwoorden.

De student krijgt vooraf inzage in de gemotiveerde verslagen van de promotoren en de commissarissen. Studenten ontvangen de beoordelingen via e-mail, behoudens overmacht uiterlijk drie kalenderdagen vóór de datum van mondelinge verdediging van de masterproef. De eindbeoordeling wordt gegeven door de masterproefjury.

c) Verplichtingen voor de promotoren en de commissarissen

De promotoren en de commissarissen hebben de plicht aanwezig te zijn bij de mondelinge verdediging. Slechts in geval van een wettige reden mogen zij afwezig zijn. Zij dienen in dat geval een vervanger aan te duiden en hun vragen op voorhand door te geven aan de Opleiding Notariaat (opleiding.notariaat@vub.be), vergezeld van een antwoord- en/of beoordelingsmodel.